

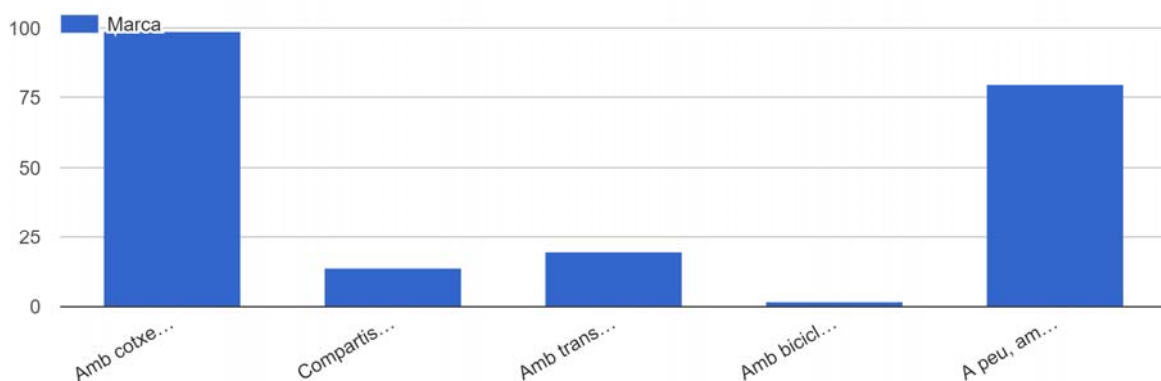
INFORME DE MOBILITAT AL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ 2020

Un dels majors impactes mediambientals que produeix el funcionament del sistema educatiu són les emissions de CO₂ produïdes pels desplaçaments entre els domicilis i els centres educatius. Des de l'Espai GEA de la FE CCOO PV i amb motiu de la setmana europea de la mobilitat sostenible hem llançat una enquesta per identificar els hàbits de transport de la comunitat educativa valenciana.

La consulta l'han contestat un total de 216 persones (alumnat, professorat, personal de suport educatiu i d'administració i serveis) una bona mostra per extreure informació suficientment rellevant de l'estat de la qüestió i per esbrinar les debilitats i les fortaleses dels hàbits individuals en la locomoció. Així com, les infraestructures vials i educatives relacionades amb l'accés i la mobilitat.

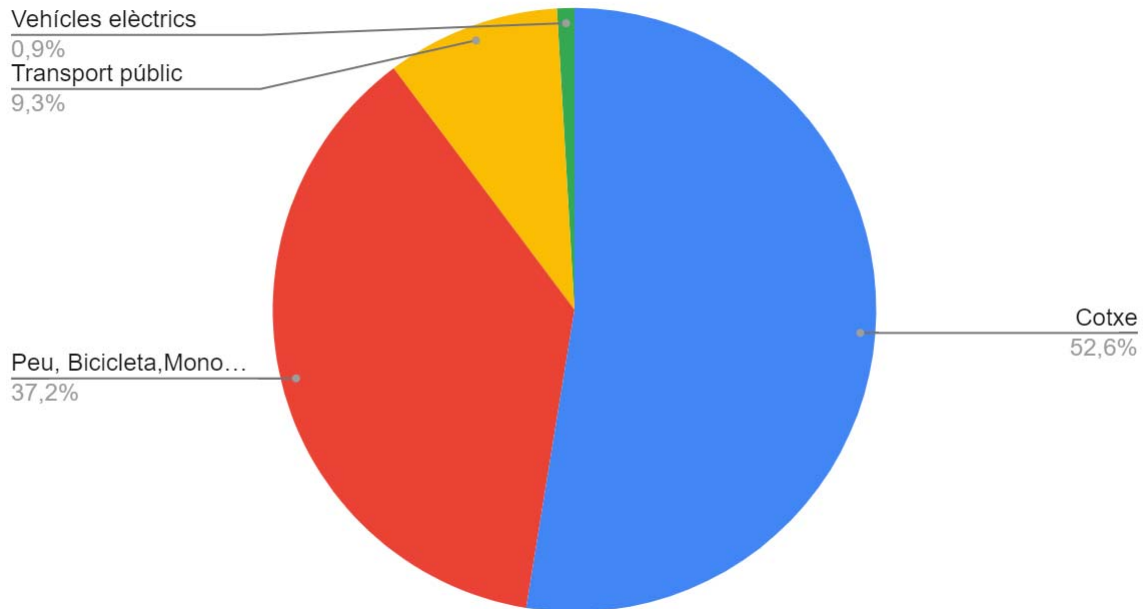
RESULTATS

Com et desplaces habitualment al teu centre educatiu?

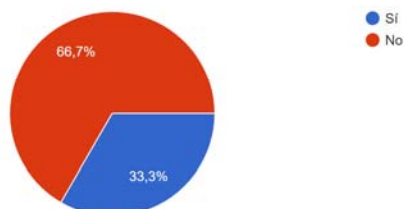
Mobilitat al sistema educatiu valencià 2020

Pel que fa als desplaçaments pendulars entre el domicili i els centres educatius aquests es fan bàsicament de dues maneres en cotxe o a peu. D'aquesta marcada dicotomia dels desplaçaments predomina l'ús de l'automòbil, el qual representa el 52,6%, front al 37,2% que ho fan a peu principalment i en menys freqüència en bici o monopatí. Per altra banda, el transport públic és el tercer mitjà preferit amb un 9,3% i l'ús de vehicles elèctrics és anecdòtic situant-se per baix de l'1%.

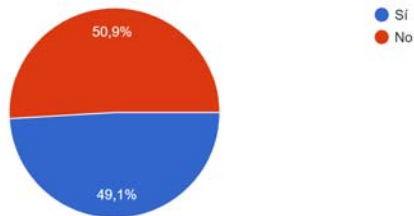
Infraestructures de mobilitat

El centre compta amb aparcament exterior per bicicletes?
216 respuestas

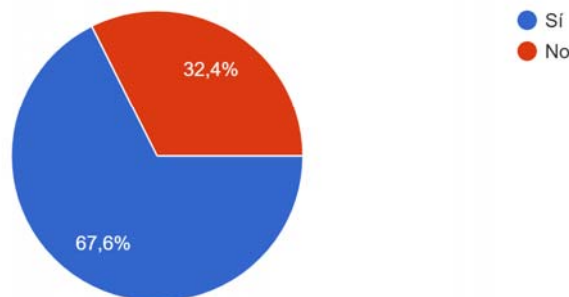

El centre compta amb aparcament interior per bicicletes o patins?
216 respuestas

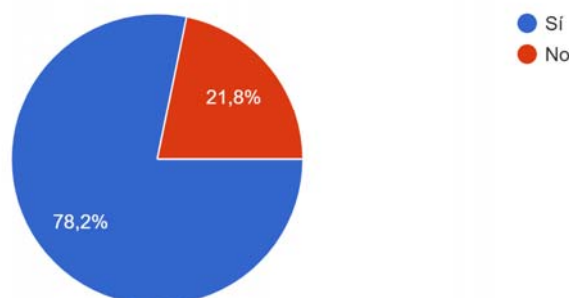
El 67% dels centres no compten amb aparcament a l'exterior dels centres per bicicletes. Un 51% dels centres tampoc ofereixen aparcaments interiors, més de la meitat dels centres no compten amb aparcaments per bicicletes. Per tant, podem indicar que hi ha una clara mancança d'aquests tipus d'infraestructures.

El centre compta amb aparcament exterior per cotxes o motos?
216 respuestas

Per altra banda a l'inrevés el 68% dels centres compten amb aparcaments exteriors per automòbils o motocicletes.

El centre compta amb una parada de transport públic a menys de 500 m o 8 minuts?
216 respuestas

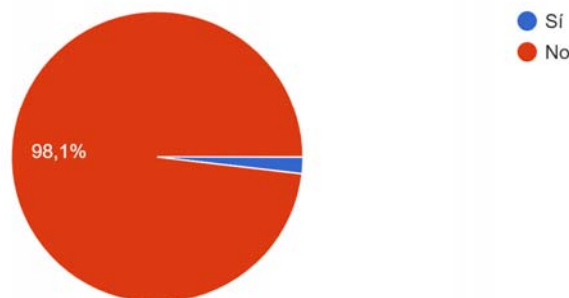

Pel que fa al transport públic un 78% dels centres compten amb una parada o estació a menys de 500 m o a menys de 8 minuts caminant. Però, és cridaner que un 22% no compte amb aquest tipus d'equipament bàsic per la mobilitat.

El centre compta amb un punt de càrrega per vehicles elèctrics?

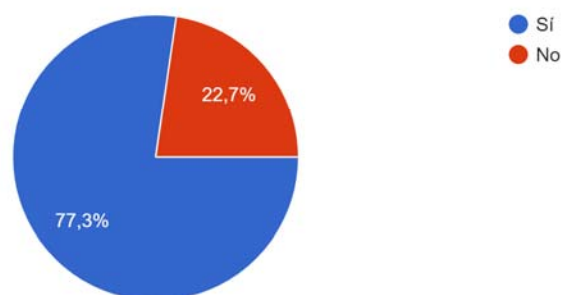
216 respuestas

Pel que fa a les noves formes de mobilitat se pot concloure que se troben en un estat anecdòtic. La presència d'estacions de recàrrega de vehicles elèctrics és un recurs poc implantant als centres educatius. Menys d'un 2 % del centres compten amb punts de càrrega.

El desplaçament a peu per accedir el consideraries segur? (les voreres són suficientment amples)

216 respuestas

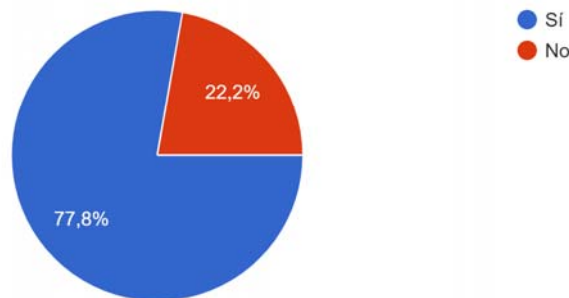

En relació a les infraestructures viàries pels vianants el 23 % perceben que els accessos a peu al centre no són segurs. Entre les diverses raons que citen destaquen les relacionades amb l'estat de les voreres: són massa estretes, manca total o parcial als centres de la perifèria i algunes pedanies de València que van per camins d'horta. Altres fan menció a la inseguretad i conflictivitat d'alguns barris, a l'encreuament de grans avingudes i vies amb molt de tràfic amb escassa o mala senyalització vial.

El centre compta amb rampes d'accés?

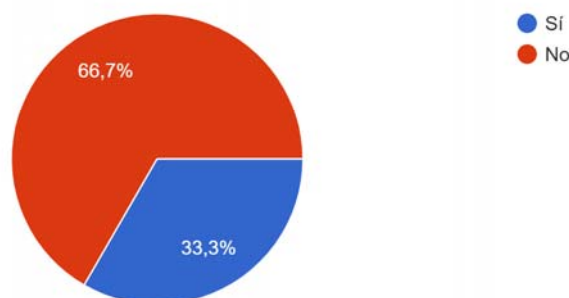
216 respuestas

Per altra banda, les barreres arquitectòniques encara dificulten l'accés a persones amb mobilitat reduïda en un 22,2% de centres.

Hi ha carril bici per poder anar al teu centre?

216 respuestas

Les persones que opten per la bicicleta tampoc ho tenen fàcil. Un 67% de centres no disposen d'un carril bici per poder anar al centre. Tanmateix, més del 50% de les ciclistes no consideren segur el trajecte al centre.

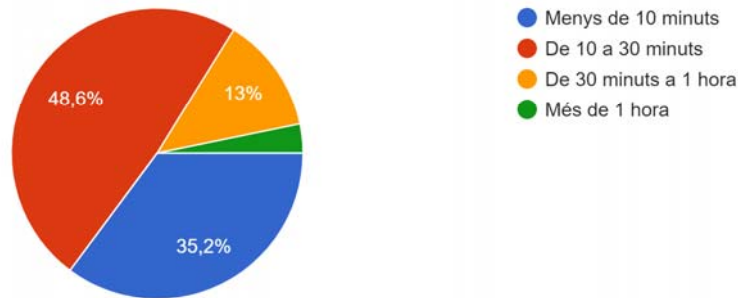
A simple vista, s'observa que les dades d'infraestructures de transport i la mobilitat al sistema educatiu presenten una alta correlació. El pes dels desplaçaments recau sobre els mitjans de transport motoritzats i amb emissions de CO₂.

Localització dels centres educatius: temps i distància

Quan de temps tardes en arribar al teu centre?

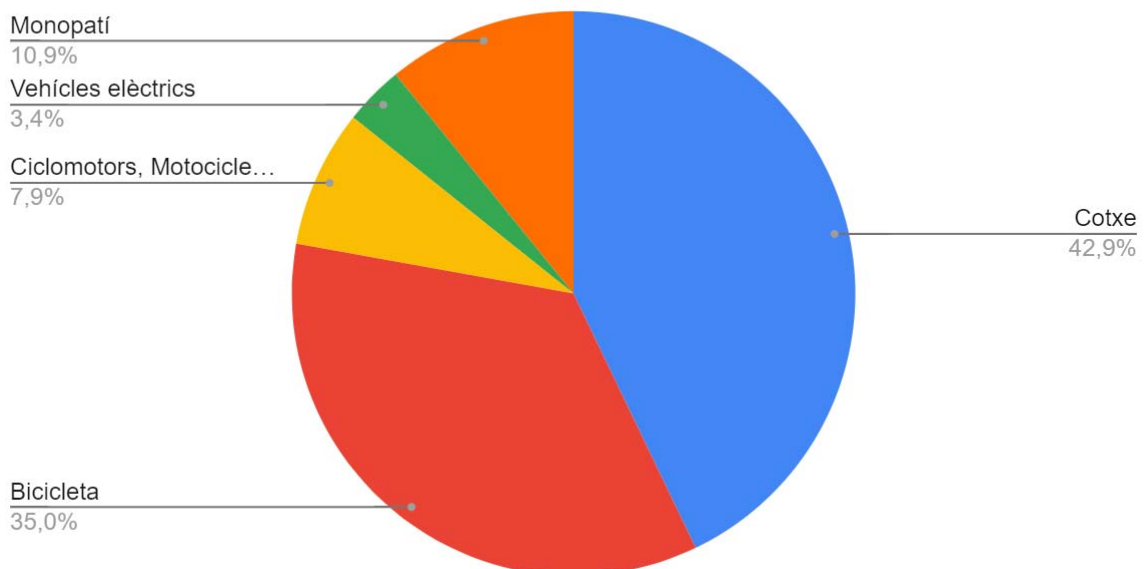
216 respuestas

La major part de la Comunitat Educativa (84%) viu a menys de 30 minuts del centre on treballa o estudia. Els desplaçaments de més de 30 minuts representen un 16,2% del total de la Comunitat Educativa, els quals recauen principalment sobre el col·lectiu de treballadors docents, el personal de suport educatiu complementari i el personal d'administració i serveis.

Mitjans de transport

Mitjans de transport de la Comunitat Educativa valenciana 2020

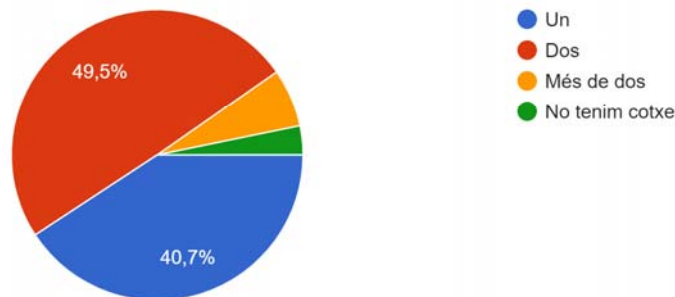
Les persones que conformen la Comunitat Educativa valenciana, apart d'anar a peu, en els seus hàbits de desplaçament tenen dos grans mitjans de transport preferits: el cotxe amb un 43% i la bicicleta amb un 35%. Els dos són antagònics en quan

l'impacte que tenen sobre el medi ambient i la petjada de carboni. En un segon pla apareixen altres mitjans alternatius: el grup dels patins i monopatins, i el dels ciclomotors i motocicletes. Si els agreguem segons les emissions de CO₂ els menys contaminants (bicicletes, monopatins i patins) suposen un 46%, mentre que els més contaminants (cotxes, ciclomotors i motocicletes) suposen un 50,8%. Entre aquest dos mitjans estan els vehicles elèctrics que no contaminen tant com els de motor de combustió ni tan poc com les bicicletes i els patins, aquests representen el 3,4%.

Quants cotxes tens a casa?

216 respuestas

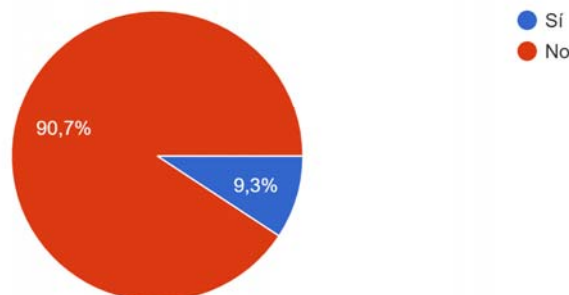

L'ús del cotxe a la nostra societat i per extensió a la Comunitat Educativa és hegemònic com demostra que el 97% de la Comunitat Educativa disposa d'algun cotxe a casa i un 56% disposa de dos cotxes o més a casa.

La COVID19 i la mobilitat

La situació de pandèmia per la COVID19 ha modificat la teua manera de desplaçar-te al centre?

216 respuestas

A grans trets podem establir que la COVID19 no altera de forma substancial els hàbits de desplaçament de la Comunitat Educativa. El comportament individualista i l'ús habitual del cotxe com principal mitjà de transport preferit ja era una realitat abans de la irrupció de la pandèmia.

No obstant això, hem detectat dos canvis significatius. Per una banda s'ha produït un reforçament de l'individualisme i per tant un major ús del cotxe de forma individualitzada i una reducció del cotxe compartit. Per altra banda, s'ha detectat un increment de les persones que es desplacen a peu o en bicicleta en detriment de l'ús del transport públic (bus, tram i metro).

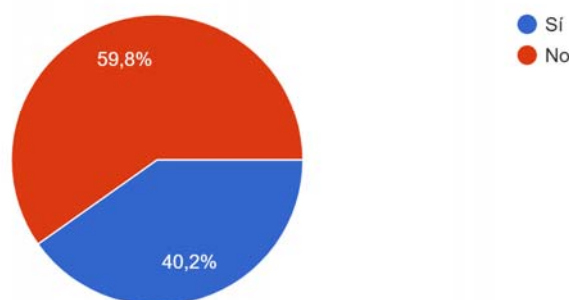
Propostes de la Comunitat Educativa per una mobilitat més sostenible

Entre les propostes que aporta la comunitat educativa trobem:

- Millorar la seguretat i els accessos a peu als centres: voreres més amples i senyalització.
- Reforçar els carrils bicis existents, millorar-los i ampliar-los a zones que no existeixen i no tenen accés.
- Transport públic, gratuït i elèctric: tram, bus, metro i tren. Major freqüència del transport i bones connexions per no perdre tant de temps en el desplaçament.
- Parkings als interiors dels centres per bicicletes, monopatins i patinets. Tenen por que els furten el vehicle si s'aparca fora.
- Campanyes de foment i sensibilització per canviar els hàbits de mobilitat no sostenible arrelats en la nostra societat.

Trobes dificultats a l'hora de desplaçar-te de manera sostenible al centre?

214 respuestas

CONCLUSIONS

L'enquesta de mobilitat ens han fet un diagnòstic de la situació de la mobilitat al sistema educatiu valencià amb el que podem destacar la forta dependència dels mitjans de transport més contaminants en els desplaçaments diaris de les persones que estudien i treballen als centres educatius. Al cap de tot, se troba l'ús del l'automòbil amb prop del 53% dels desplaçaments front un 37% que ho fan a peu o en bicicleta. A l'automòbil caldria sumar el transport públic que representa el 9% dels desplaçaments i que en la seua majoria encara utilitzen motors de combustió i produeixen emissions de CO2 .

Aquestes modalitats de transport suposen el major impacte mediambiental que produeix l'activitat educativa, per darrere del consum energètic i dels materials fungibles de funcionament dels centres educatius. En la petjada de carboni del sistema educatiu té una gran aportació la mobilitat.

Des de la FE CCOO PV entenem que se pot actuar per reduir aquest impacte des de la gestió de la mobilitat sostenible i des de l'educació. La transició cap a una mobilitat més verda se podria impulsar a partir de tres grans mesures:

- Millora de les infraestructures per dotar de seguretat als desplaçaments. Actuacions com la implantació de carrils bici, augmentar l'amplària de les voreres i millorar la senyalització vial ajudarien a aquest propòsit.
- Apostar per la nova mobilitat sostenible: els nous vehicles elèctrics patinets, bicicletes i automòbils haurien de tenir punts d'aparcament i recàrrega elèctrica. També s'haurien d'implementar ajudes per l'adquisició d'aquests tipus de vehicles, continuen tenint un cost elevat.
- L'educació ambiental com motor per la transició ecològica de la nostra societat. Els centres educatius per la seua naturalesa són llocs estratègics per fomentar nous hàbits de conducta i produir consciència ambiental. Han de ser l'exemple per irradiar aquesta visió ambiental a la resta de la societat.

La pandèmia de la COVID19, tot i que no ha afectat massa a la mobilitat en línies generals, ha produït dos efectes antagònics:

1. Increment de l'ús del cotxe com mitja de transport al ser un mitja de transport que permet l'aïllament social i per tant evitar contagis. Aquest augment és produït perquè s'evita compartir el cotxe.
2. Increment en els desplaçaments a peu, en bici i en patinets en detriment del transport públic. Aquesta modalitat si es sosté en el temps una vegada passada la pandèmia pot crear nous hàbits en les modalitats de desplaçament i establir-se com una mobilitat més sostenible.

En l'actualitat tenim un model de mobilitat que és fàcil desplaçar-se amb cotxe, i apareixen dificultats creixents (inseguretat, temps de desplaçament) per desplaçar-se en transport públic, a peu, bicicleta i patinets. El que caldria és invertir les modalitats de desplaçaments situant en primer lloc els desplaçaments a peu, en segon lloc en bicicleta i patinets, en tercer lloc amb transport públic i vehicles elèctrics, i en última posició l'ús del vehicles de combustió.

Novembre de 2020